

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (Олексій ЖИЛЬЦОВ)
« _____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум із ком'юніті-менеджменту

для студентів

спеціальності	231 Соціальна робота
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	231.00.01 Соціальна робота

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Протокол № <u>05/11/23</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціал)
« _____ »	20 <u>23</u> р.

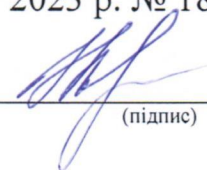
Київ – 2023

Розробник:

Тетяна ЛЯХ, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Викладач: Тетяна ЛЯХ, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

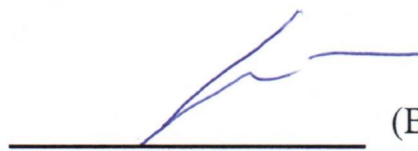
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол від 26.09. 2023 р. № 18

Завідувач кафедри (Тетяна ЛЯХ)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
231.00.01 Соціальна робота другого (магістерського) освітнього рівня

26.09. 2023 р.

Керівник освітньої програми
231.00.01 Соціальна робота

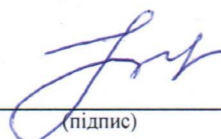

(підпис)

(Вадим ЛЮТИЙ)

Робочу програму перевірено

26.09. 2023 р.

Заступник директора/декана

(підпис)

(Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>Практикум із ком'юніті-менеджменту</i>		
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	-	1
Семестр	-	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	-	5
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	20
Самостійна робота	-	130
Форма семестрового контролю	-	залік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Практикум із ком'юніті-менеджменту» є: підвищити рівень поінформованості студентів про зміст соціальної роботи в громаді й різних спільнотах та сформувати у них навички активізації громади до вирішення соціальних проблем.

Завдання:

- розкрити зміст понять «ком'юніті-менеджмент», «активізація громади», «технології соціальної роботи в громаді»;
- проаналізувати принципи та етапи організації та активізації громади;
- обґрунтувати провідну роль участі членів громади в процесі її активізації та формуванні соціального капіталу;
- ознайомити з етапами оцінки громадою своїх потреб;
- опрацювати на практиці окремі методи оцінки потреб громади та пріоритезації соціальних проблем громади;
- сформувати навички розробки плану дій із вирішення соціальних проблем громади.

Відповідно до освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Практикум із ком'юніті-менеджменту» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей:*

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проєктами;

ЗК10. Здатність працювати у команді;

СК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;

СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;

СК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп

різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства;

СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень;

СК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій;

СКу17. Здатність здійснювати адміністрування соціальних послуг у територіальній громаді.

Відповідно до освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Практикум із ком'юніті-менеджменту» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей:*

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами;

ЗК10. Здатність працювати у команді;

СК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;

СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;

СК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень;

СК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій;

СКу17. Здатність організовувати і проводити соціально-педагогічну діяльність з вразливими групами населення.

2. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Практикум із ком'юніті-менеджменту» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

РН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

РН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;

РН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;

PH17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

Відповідно до освітніх програм 231.00.01 Соціальна робота й 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Практикум із ком'юніті-менеджменту» забезпечує оволодіння такими *програмовими результатами навчання*:

PH 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

PH 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;

PH 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;

PH17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Основи ком'юніті-менеджменту							
Лекція 1. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства	2	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 1. Громада та спільнота як соціальний феномен в практиці міжнародної та вітчизняної соціальної роботи	14	-	-	-	-	-	14
Самостійна робота 2. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства	14	-	-	-	-	-	14
Самостійна робота 3. Іноземні наукові дослідження у галузі соціальної роботи та активізації громади	14	-	-	-	-	-	14
Разом	44	2	-	-	-	-	42
Модуль 2. Стратегії розвитку та управління спільнотами в громаді							
Лекція 2. Використання стратегій розвитку та управління спільнотами в громаді	2	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 4. Чинники та інструменти, спрямовані на формування спільнот	14	-	-	-	-	-	14
Самостійна робота 5. Чинники, що впливають на вибір стратегії управління спільнотою	14	-	-	-	-	-	14
Разом	30	2	-	-	-	-	28
Модуль 3. Правовий та етичний аспекти активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні							
Самостійна робота 6. Політико-правове регулювання роботи в громаді: вітчизняний і міжнародний аспекти	9	-	-	-	-	-	9
Практична робота 1. Українське законодавство про місцеве самоврядування, територіальну громаду, про форми участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 7. Розроблення оголошення для мешканців територіальної громади	14	-	-	-	-	-	14
Разом	25	-	-	2	-	-	23
Модуль 4. Сприяння розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив							
Самостійна робота 8. Огляд діяльності державних та громадських організацій, благодійних фондів з розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив	9	-	-	-	-	-	9

Практичне заняття 2. Огляд моделей і стратегій діяльності соціальних працівників у громаді	2	-	-	2	-	-	-
Практичне заняття 3. Практика створення фондів громад для вирішення місцевих проблем	2	-	-	2	-	-	-
Практичне заняття 4. Банки молодіжних ініціатив	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 9. Розроблення газетної статті	14	-	-	-	-	-	14
Разом	29	-	-	6	-	-	23
Модуль 5. Методи активізації громади для вирішення її соціальних проблем							
Лекція 3. Методи дослідження потреб громади	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 5. Методи оцінки потреб громади	2	-	-	2	-	-	-
Практичні заняття 6-7. Методи оцінки громадою своїх потреб	4	-	-	4	-	-	-
Самостійна робота 10. Розроблення анкети для мешканців місцевої громади	14	-	-	-	-	-	14
Разом	22	2	-	6	-	-	14
Усього	150	6	-	14	-	-	130

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи ком'юніті-менеджменту

Лекція 1. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства

Поняття «ком'юніті-менеджмент», «громада», «спільнота», «співтовариство», «активізація громади», «технології соціальної роботи в громаді». Відмінність ком'юніті-менеджменту від «social media marketing», «public relations», «digital». Типи, функції та межі громади. Ознаки територіальних громад як людських спільнот. Громада як соціальний феномен в практиці вітчизняної соціальної роботи.

Громада як основа місцевого самоврядування. Поняття «громадянське суспільство». Індикатори громадянського суспільства. Громада як ресурс для розвитку громадянського суспільства.

Основні поняття: ком'юніті-менеджмент, спільнота, види громад, місцеве самоврядування, громадянське суспільство, влада, народовладдя.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4

Додаткова: 2, 3, 5, 6, 9, 10

Модуль 2. Стратегії розвитку та управління спільнотами в громаді

Лекція 2. Використання стратегій розвитку та управління спільнотами в громаді

Розуміння принципів формування спільноти. Стратегії формування спільнот. Класифікація спільнот. Комунікації із спільнотою. Лояльність як фактор фасилітації комунікації. Постановка цілей та вибір інструментів, визначення кроків, розрахунок ризиків. Визначення критеріїв результату та

термінів їх досягнення. Фіксація проміжних результатів та внесення змін до роботи. Класифікація чинників ризику через призму врахування ступеня впливу успішного розвитку спільноти. Онлайн та офлайн комунікація зі спільнотою. Командний і проєктний підходи до роботи в спільноті.

Основні поняття: ком'юніті-менеджмент, спільнота, види спільнот

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4

Додаткова: 2, 4, 7, 10, 11, 14

Модуль 3. Правовий та етичний аспекти активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні

Практична робота 1. Українське законодавство про місцеве самоврядування, територіальну громаду, про форми участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування

Модуль 4. Сприяння розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив

Практичне заняття 2. Огляд моделей і стратегій діяльності соціальних працівників у громаді

Практичне заняття 3. Практика створення фондів громад для вирішення місцевих проблем

Практичне заняття 4. Банки молодіжних ініціатив

Модуль 5. Методи активізації громади для вирішення її соціальних проблем

Лекція 3. Методи дослідження потреб громади

Характеристика, переваги та недоліки методів дослідження потреб громади: опитування всіх членів громади; опитування цільової групи громади; опитування набувачів послуг; опитування ключових осіб; вторинний аналіз інформації; аналіз соціальних індикаторів (показників); аналіз документів (контент-аналіз); аналіз інформації від інших організацій. Огляд методів оцінки громадою своїх потреб. П'ятикрокова модель організації громади та впровадження програм у ній. Зміст етапів п'ятикрокової моделі організації громади та впровадження програм у ній: аналіз стану громади; планування та ініціювання програм; впровадження програм; підтримка діяльності та зміцнення програми; поширення результатів чи переоцінка стану громади.

Основні поняття: громада, метод, методи оцінки потреб, оцінка потреб.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4

Додаткова: 7

Практичне заняття 5. Методи оцінки потреб громади

Практичні заняття 6-7. Методи оцінки громадою своїх потреб

5. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	1	1	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	1	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10	2	10	2	10	1	5
Разом		-	16	-	11	-	21	-	43	-	39
Максимальна кількість балів: 130. Розрахунок коефіцієнта: $130:100=1,3$; $K=1,3$											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Усі виконані завдання завантажуються в електронний курс дисципліни «Практикум із ком'юніті-менеджменту» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua> до терміну встановленому викладачем.

Модуль 1. Основи ком'юніті-менеджменту

Самостійна робота 1. Громада та спільнота як соціальний феномен в практиці міжнародної та вітчизняної соціальної роботи

Завдання:

Використовуючи пошукові системи Academic Search Premier, Newspaper Source, ERIC, EBSCOhost, PABMED, Google-академія та ін., проаналізуйте щонайменше по три визначення понять «громада», «спільнота» зарубіжних та українських дослідників. Порівняйте їх між собою. Для зручності виконання завдання, скористайтесь нижче наведеною таблицею.

Визначення поняття «громада», «спільнота» (українські дослідники)	Бібліографічні дані використаного джерела	Визначення поняття «громада», «спільнота» (зарубіжні дослідники)	Бібліографічні дані використаного джерела	Спільні та відмінні аспекти / Експертний висновок
---	---	--	---	---

Форма подання результатів виконаної роботи: завантажте до ЕНК матеріал, але не пізніше терміну встановленому викладачем

Технічні вимоги до оформлення:

Робота із має бути надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм, вирівнювання по ширині.

Назву друкувати великими жирними літерами, по центру. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи.

Нижче, через один інтервал – питання, яке розглядається, основний текст, список використаних джерел.

Посилання на використані джерела по тексту у квадратних дужках [...].

Самостійна робота 2. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства

Завдання:

Підготуйте критичний огляд наукової та науково-публіцистичної літератури, онлайн-джерел та визначте сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та соціального інституту.

Форма подання результатів виконаної роботи: завантажте до ЕНК матеріал, але не пізніше терміну встановленому викладачем

Технічні вимоги до оформлення:

Робота із має бути надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм, вирівнювання по ширині.

Назву друкувати великими жирними літерами, по центру. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи.

Нижче, через один інтервал – питання, яке розглядається, основний текст, список використаних джерел.

Посилання на використані джерела по тексту у квадратних дужках [...].

Самостійна робота 3. Іноземні наукові дослідження у галузі соціальної роботи та активізації громади

Завдання: Використовуючи пошукові системи Academic Search Premier, Newspaper Source, ERIC, EBSCOhost, PABMED, Google Scholar запропонуйте 10 зарубіжних наукових досліджень з різних аспектів соціальної роботи в громаді, активізації громади. Проаналізуйте ці публікації та напишіть анотацію (до 30 слів) по кожній з них, вказавши електронний ресурс.

Форма подання результатів виконаної роботи: завантажте до ЕНК матеріал, але не пізніше терміну встановленому викладачем

Технічні вимоги до оформлення:

Робота із має бути надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм, вирівнювання по ширині.

Назву друкувати великими жирними літерами, по центру. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи.

Нижче, через один інтервал – питання, яке розглядається, основний текст, список використаних джерел.

Посилання на використані джерела по тексту у квадратних дужках [...].

Модуль 2. Стратегії розвитку та управління спільнотами в громаді

Самостійна робота 4. Чинники та інструменти, спрямовані на формування спільнот

Завдання:

Наведіть приклад спільноти, з якою може потенційно працювати соціальний працівник. Опишіть її. Обґрунтуйте чинники та інструменти, що впливають на формування цієї спільноти.

Форма подання результатів виконаної роботи: завантажте до ЕНК матеріал, але не пізніше терміну встановленому викладачем

Технічні вимоги до оформлення:

Робота із має бути надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм, вирівнювання по ширині.

Назву друкувати великими жирними літерами, по центру. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи.

Нижче, через один інтервал – питання, яке розглядається, основний текст, список використаних джерел.

Посилання на використані джерела по тексту у квадратних дужках [...].

Самостійна робота 5. Чинники, що впливають на вибір стратегії управління спільнотою

Завдання:

Орієнтуючись на запропоновану в самостійній роботі №4 спільноту, обґрунтовані Вами чинники та інструменти, що впливають на її формування, визначте чинники, які впливають на вибір стратегії управління цією спільнотою. Обґрунтуйте їх, будь ласка.

Форма подання результатів виконаної роботи: завантажте до ЕНК матеріал, але не пізніше терміну встановленому викладачем

Технічні вимоги до оформлення:

Робота із має бути надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм, вирівнювання по ширині.

Назву друкувати великими жирними літерами, по центру. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи.

Нижче, через один інтервал – питання, яке розглядається, основний текст, список використаних джерел.

Посилання на використані джерела по тексту у квадратних дужках [...].

Модуль 3. Правовий та етичний аспекти активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні

Самостійна робота 6. Політико-правове регулювання роботи в громаді: вітчизняний і міжнародний аспекти

Опрацюйте в ЕНК ряд питань, представлених у відповідній самостійній роботі №6, а саме: Міжнародні нормативно-правові акти регулювання роботи в громаді. Вітчизняні нормативно-правові акти про організацію та активізацію місцевих громад. Дайте відповіді на питання наприкінці самостійної роботи.

Самостійна робота 7. Розроблення оголошення для мешканців територіальної громади

Завдання: Розробити оголошення для мешканців територіальної громади із запрошенням на захід з оцінки потреб та соціальних проблем громади.

Форма подання результатів виконаної роботи

Завдання виконується у електронному вигляді, надруковане у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman. Файл завантажують у систему ЕНК, але не пізніше терміну встановленому викладачем.

Методичні рекомендації:

Як написати оголошення? (<https://pomichnyk.org/dlya-fizychnyh-osib/zhyttya-roboty-kryminal/yak-napysaty-oholoshennya.html>)

Виконуючи завдання скористайтесь прикладами оголошень для мешканців громад:

- <https://mezhova.otg.dp.gov.ua/novini-ta-podiyi/novini/ogoloshennya-dlya-zhiteliv-gromadi>
- <https://teresva-rada.gov.ua/news/1660568454/>
<https://bar-city.gov.ua/article/7003-oholoshennya-pro-pryyom-proyektiv-i-propozyciy-vid-meshkanciv-barskoyi-miskoyi-terytorialnoyi-hromady-u-formuvanni-miscevoho-byudzhetu/>
<https://tlumacka-gromada.gov.ua/news/08-17-54-14-08-2017/>

Модуль 4. Сприяння розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив

Самостійна робота 8. Огляд діяльності державних та громадських організацій, благодійних фондів з розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив

Опрацюйте в ЕНК ряд питань, представлених у відповідній самостійній роботі №9, а саме: Сприяння розвитку громад у мережі центрів соціальних служб. Досвід активізації місцевих громад у неурядовому секторі, міжнародними та вітчизняними благодійними фондами. Грантова підтримка проектних пропозицій, спрямованих на розвиток громад.

Практика створення фондів громад для вирішення місцевих проблем шляхом залучення місцевих ресурсів і колективного громадського прийняття рішень. Базові ознаки фонду громади. Фонд громад як лідер громади, двигун розвитку філантропії та інструмент перерозподілу ресурсів задля вирішення найважливіших проблем і потреб громади.

Поняття «банк молодіжних ініціатив» (YouthBank). Історія створення та розвитку банків молодіжних ініціатив. Огляд вебсайту Асоціації банків

молодіжних ініціатив (<http://www.youthbank.org/>). Технологія молодіжного банку як інструмент для знаходження порозуміння поколінь у громаді. Сучасні класифікації моделей соціальної роботи в громаді. Організація територіальної громади. Організація догляду в громаді. Організація громад за інтересами та етнічних громад. Організація віртуальних громад. Стратегії і тактики у різних моделях соціальної роботи в громаді. Модель місцевого розвитку; модель соціального планування; модель соціальної дії (за Д. Ротман). Тактики співпраці, кампанії, протистояння.

Самостійна робота 9. Розроблення газетної статті

Завдання: розробити газетну статтю, орієнтовану на мешканців територіальної громади, про важливість їхньої участі у розв'язанні соціальних проблем громади. Стаття має бути мотиваційною за своїм змістом, пропонувати певну ідею і конкретні пропозиції по згуртуванню.

Завдання виконується у електронному вигляді, суворо дотримуючись таких вимог: Робота із виконаними завданнями має бути загальним обсягом до 2 сторінок формату А 4, надрукована у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman розміром 14 із одинарним міжрядковим інтервалом та полями з усіх боків – 20 мм. Тему друкувати великими жирними літерами, симетрично до тексту. Праворуч, через два інтервали під назвою – прізвище та ініціали автора, номер групи. Нижче, через один інтервал – назву завдання, основний текст, список використаних джерел; назву наступного завдання і т.ін. Посилання на використані джерела по тексту у квадратних скобках [...].

Модуль 5. Методи активізації громади для вирішення її соціальних проблем та потреб

Самостійна робота 10. Розроблення анкети для мешканців місцевої громади

Вимоги до оформлення: Обсяг роботи від 2 до 5 сторінок набраних у редакторі WORD у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт Times New Roman 14. Міжрядковий інтервал 1,5. Поля з усіх сторін 20 мм.

Завдання:

- Розробити анкету для мешканців місцевої громади з метою визначення їхньої готовності долучатися до роботи з оцінки потреб та розв'язання соціальних проблем громади.
- Провести опитування 30 мешканців територіальної громади, викоистовуючи розроблену під час попередньої самостійної роботи анкету та інтпретувати дані.

Критерії оцінювання. Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності студентів з дисципліни і при виставленні загальної кількості балів

за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу - 5 балів, де 4 бали, коли завдання виконано у повному обсязі проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, наведені приклади, в наявності особистісна думка студента; 3 бали – завдання виконано у повному обсязі, зроблені висновки; 2 бали – завдання виконано у повному обсязі; 1 бал – завдання виконано частково.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання – не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FХ	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Практикум із ком'юніті-менеджменту»

Разом: 150 год., з них 6 год. – лекції, 14 год. – практичні заняття, 130 год. – самостійна робота.

Назва модуля	Модуль 1. Основи ком'юніті-менеджменту	Модуль 2. Стратегії розвитку та управління спільнотами в громаді	Модуль 3. Правовий та етичний аспекти активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні	Модуль 4. Сприяння розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив	Модуль 5. Методи активізації громади для вирішення її соціальних проблем
К-ть балів	16	11	21	43	39
Теми лекцій	1. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства (1 бал)	2. Використання стратегій розвитку та управління спільнотами в громаді (1 бал)			3. Методи дослідження потреб громади (1 бал)
Теми практичних занять			1. Українське законодавство про місцеве самоврядування, територіальну громаду, про форми участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування (11 балів)	2. Огляд моделей і стратегій діяльності соціальних працівників у громаді (11 балів) 3. Практика створення фондів громад для вирішення місцевих проблем (11 балів) 4. Банки молодіжних ініціатив (11 балів)	5. Методи оцінки потреб громади (11 балів) 6-7. Методи оцінки громадською своїх потреб (22 бали)
Виконання завдань самостійної роботи	1. Громада та спільнота як соціальний феномен в практиці міжнародної та вітчизняної соціальної роботи (5 балів) 2. Сучасні підходи до розуміння громади як об'єкту соціальної роботи та інституту громадянського суспільства (5 балів) 3. Іноземні наукові дослідження у галузі соціальної роботи та активізації громади (5 балів)	4. Чинники та інструменти, спрямовані на формування спільнот (5 балів) 5. Чинники, що впливають на вибір стратегії управління спільнотою (5 балів)	6. Політико-правове регулювання роботи в громаді: вітчизняний і міжнародний аспекти (5 балів) 7. Розроблення оголошення для мешканців територіальної громади (5 балів)	8. Огляд діяльності державних та громадських організацій, благодійних фондів з розвитку громадської активності та підтримки громадських ініціатив (5 балів) 9. Розроблення газетної статті (5 балів)	10. Розроблення анкети для мешканців місцевої громади (5 балів)
Підсумковий контроль	Залік				
Розрахунок	Максимальна кількість балів: 130. Розрахунок коефіцієнта: 130:100=1,3; К=1,3				

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи : навч. посіб. / О. Денисюк та ін. ; ред.: О. Епель, Т. Лях, І. Силантьєва. Київ : Назва вид-ва, 2023. 250 с.
2. Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах. Практичні рекомендації. Посольство Великої Британії в Україні. Київ, 2019. 72 с.
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL: <https://cutt.ly/MPw3t85>
4. Слозанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.
5. Співпраця заради локальних змін: успішні практики з Польщі і України. Фонд «Освіта для демократії», Громадська організація «Наше Поділля». Варшава, 2017. 148 с.

Додаткова

1. Горчинський Р., Лях Т. Організація вуличних соціокультурних заходів в умовах військового стану як дієва форма реалізації прав дитини. *Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади* : матеріали IV Всеукр. науково-практ. конф., м. Суми, 9 черв. 2022 р. Суми, 2022. С. 97–101.
2. Дерун Т.М. Навчальний посібник для депутатів місцевих рад об'єднаних територіальних громад. Видання друге. Асоціація міст України. К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. 164 с.
3. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремінь. Київ – Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
4. Лехолетова М. М. *Методи менеджменту соціальної роботи у діяльності соціального працівника. Соціальна робота та соціальна освіта.* 2021. № 2(7). С. 51–60.
5. Лях Т. Л. Проблеми нормативно-правового забезпечення волонтерської діяльності в соціальній сфері. *Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади* : матеріали III Всеукр. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Суми, 1–2 черв. 2021 р. Суми, 2021. С. 69–72.
6. Лях, Т., Спіріна, Т., Клішевич, Н. (2022). Соціальна профілактика сімейного неблагополуччя в територіальній громаді. *Social Work and Education.* 2022. Т. 9, № 2. С. 245–255. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.22.2>
7. Лях, Т., Спіріна, Т., Лехолетова, М. (2022). Методи оцінки територіальною громадою власних потреб. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* 1(50). 178–181. DOI: 10.24144/2524-0609.2022.50.178-181.

8. Менеджмент волонтерських програм: посібник для підготовки менеджерів волонтерських програм / За заг. ред. Т.І. Сила, Т.Л. Лях; авт.кол.: Т. Журавель, Т. Лях, К. Пуха та ін.. – К.: ОБНОВА-КОМПАНІ, 2020. – 174 с.

9. Петрочко Ж.В., Датченко Н.А. Сутність та особливості впровадження соціального замовлення в Україні. Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2021. № 3(50). С. 155-159. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38514/>

10. Семигіна Т. В., Лиховид Д. О. Колективне наснаження і самоорганізація територіальної громади. НАУКОВІ ЗАПИСКИ. Том 175. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2015. С. 70-74.

11. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. К.: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/23051/>

12. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

13. Швед О., Лях Т. Досвід моніторингу та оцінки державної соціальної програми протидії торгівлі людьми в Україні силами громадського суспільства. *Wojna – konflikt – spór. Obszary rywalizacji w przestrzeni międzynarodowej*: монографія. 4th ed. Olsztyn–Lwów, 2021. P. 40–52. URL: <http://www.uwm.edu.pl/inp/docs/wojna-4.pdf>

14. Янг Д. Місцеве самоврядування в країнах Скандинавії та Балтії. Огляд 2020 / ред.: С. Крук, Е. Фааксгард ; пер. з англ. І. Деркач ; іл. В. Ларсон. Київ : SKL International, 2020. 84 с. URL: <https://cutt.ly/dPw3yO3>

9. Додаткові ресурси

Електронний курс з дисципліни «Практикум із ком'юніті-менеджменту» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua>.

1. Гендерно орієнтоване бюджетування для розвитку громад. *Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу*. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+GOB101+2018_T3/about

2. Децентралізація в Україні: теорія і практика | DC101. *Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу*. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/course/

3. Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 450. Дата оновлення: 19.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2020-п#Text>

4. Загальна декларація прав людини.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
5. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
6. Підготовка та впровадження проектів розвитку громад | CDP101. *Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу.*
URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AUC+CDP101+2017_T1/course/
7. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19.04.2011 р. № 3236-VI : станом на 3 лип. 2020 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>
8. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах : Постанова Каб. Міністрів України від 01.06.2020 р. № 585 : станом на 4 серп. 2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-п#Text>
9. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги консультування: наказ Міністерства соціальної політики від 02.07.2015 № 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15/conv>
10. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки : Указ Президента України від 27.09.2021 р. № 487/2021.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>
11. Про організацію надання соціальних послуг : Постанова Каб. Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587 : станом на 28 груд. 2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-п#Text>
12. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю : Закон України від 21.06.2001 р. № 2558-III : станом на 15 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text>
13. Про спроможні громади – Бібліотека. *Децентралізація в Україні.*
URL: <https://decentralization.gov.ua/gromadas/library> (дата звернення: 12.02.2022).
14. Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін | SOCMANAGE101. *Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу.*
URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IRF+SOCMANAGE101+2018_T2/course/
15. Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад. *Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу.*
URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/course/

8. Terry Schmidt. Strategic Project Management Made Simple: Solution Tools for Leaders and Teams. John Wiley & Sons Inc., 2021– 256 p.

Додаткові ресурси

Електронний курс на сайті: <https://elearning.kubg.edu.ua/course>